

TYT

ÖSYM
Tarzı Sorular

4
Deneme
İlaveli

Alternatif TÜRKÇE 3 Soru Bankası

- Temel Bilgi Soruları
- Bilgi Kavrama ve Yorumlama Soruları
- ÖSYM Tarzı Sorular
- ÖSYM Tadında Sarmal Denemeler

YENİ
Alternatif
YAYINLARI

Bir Günay Yayıncılık Markasıdır.

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Sadettin FİDAN

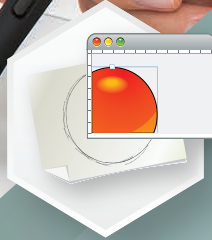
EDİTÖR

Kadir SAMSA

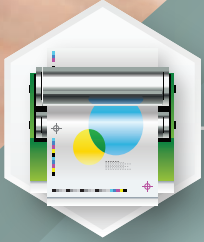
YAZAR

Adem KUTLU

GÖRSEL TASARIM

YENİ
Alternatif
YAYINLARI

BASIM YERİ

Özgün Matbaacılık

0(312) 419 01 75

978-625-99242-4-3

YAYINCI

AYSM Yayın Basım Tic. A.Ş.

www.alternatifyayinlari.com

bilgi@alternatifyayinlari.com

+90 312 315 28 49

+90 553 785 16 85

Sertifika Numarası: 72843

Bahçekapı Mah. 2461 Sok. No:3

Etimesgut/ANKARA

Copyright © **Yeni Alternatif Yayınları**

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan şirketin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları **Yeni Alternatif Yayınlarına** aittir.

“

Değerli Arkadaşlar,

ÖSYM sınavlarında yeni nesil sorular artık sınavların bir parçası hâline gelmiştir.

Yeni nesil sorular; düşündüren, yoruma dayalı olan ve öğrencilerin muhakeme yeteneklerini geliştiren sorular demektir.

Karşılaşılan problemlere mümkün olan en kısa sürede çözüm bulmak için muhakeme yeteneğine, hızlı işlem yapabilmek için bol soru çözmeye ihtiyaç vardır.

Aynı kalıp sorular çözerek bu sınavlara hazırlanmak, sınav esnasında öğrencilerin zorluk yaşamalarına sebep olmaktadır.

Türkçe; birçok öğrenci için ön yargı ile yaklaşılan, başarılması zor bir ders olarak algılanıyor. Esasında türkçe, birbiriyle bağlantılı olan küçük parçaların bir araya gelerek oluşturduğu bir sistemdir. Bu kitapla birlikte sistemi oluşturan parçaları bir araya getirmeye çalışacağız.

Sizi başlangıç seviyesinden alıp ileri seviyede geliştirebilecek ve en önemlisi net artışı sağlayacak ÖSYM çizgisinde çözülebilir yeni nesil coğrafya sorularının kitaplarda yeteri kadar yer almadığını ve bu konuda büyük bir ihtiyacın olduğunu düşünerek bu kitabı hazırladık.

KİTABIMIZI TANIYALIM:

TEMEL BİLGİ SORULARI ile konuyu daha iyi öğrenebileceksiniz.

BİLGİ KAVRAMA ve YORUMLAMA SORULARI ile bilgiyi yorumlama yeteneğinizi geliştireceksiniz.

ÖSYM TARZI SORULAR ile gerçek sınav deneyimi yaşayacaksınız.

ÖSYM TADINDA SARMAL DENEMELER ile işlenen konulara ait bilgilerinizi her zaman güncel tutacaksınız.

Hedeflerimizin sonunda nerede olacağımızı görebilmek için şu an nerede olduğumuzu bilmemiz gerekir. Bu, önümüzde duran iştir. En iyi fikirlerimizi ortaya çıkarmamız, en güçlü sezgilerimizi test etmemiz gerek. Başarılı olup olmadığımızı değerlendirmemiz gerek ve düştüğümüzde yeniden ayağa kalkabilmek için hata veya yanlış yapmaya hazır olmamız gerek.

Eğer hatalarımızdan ders almayı öğrenirsek, hatalarımız en büyük öğretmenlerimiz olur. Hayallerinize bir adım daha yaklaşmanız dileklerle...

Adem **KUTLU**

”

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM / SÖZCÜK VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

Sözcük ve Söz Öbeklerinde Anlam	5
ÖSYM Tarzı Sorular	17

2. BÖLÜM / CÜMLEDE ANLAM

Cümlede Anlam	25
ÖSYM Tarzı Sorular	37

3. BÖLÜM / PARAGRAF

Anlatım Biçimleri ve Düşüncüyü Geliştirme Yolları	45
ÖSYM Tarzı Sorular	55
Konu, Başlık, Ana Düşünce	59
ÖSYM Tarzı Sorular	67
Yardımcı Düşünce	69
ÖSYM Tarzı Sorular	83
Paragrafta Yapı	93
ÖSYM Tarzı Sorular	99
Çoklu Sorular	109
ÖSYM Tarzı Sorular	113

ÖSYM Tadında Deneme - 1	115
-------------------------------	-----

4. BÖLÜM / SES BİLGİSİ

Ses Bilgisi	127
ÖSYM Tarzı Sorular	137

5. BÖLÜM / YAZIM KURALLARI

Yazım Kuralları	141
ÖSYM Tarzı Sorular	155

6. BÖLÜM / NOKTALAMA İŞARETLERİ

Noktalama İşaretleri	161
ÖSYM Tarzı Sorular	173

ÖSYM Tadında Deneme - 2	175
-------------------------------	-----

7. BÖLÜM / SÖZCÜĞÜN YAPISI

Kök	185
Çekim Ekleri	187
Yapım Ekleri	191
Sözcükte Yapı (Yapım Ekleri)	197
ÖSYM Tarzı Sorular	199

8. BÖLÜM / SÖZCÜK TÜRLERİ (İSİM SOYLU SÖZCÜKLER)

İsim - İsim Tamlamaları	205
ÖSYM Tarzı Sorular	209
Sıfat - Sıfat Tamlamaları	213
ÖSYM Tarzı Sorular	219
Zamir	221
ÖSYM Tarzı Sorular	227
Zarf	229
ÖSYM Tarzı Sorular	233
Edat - Bağlaç - Ünlem	235
ÖSYM Tarzı Sorular	239

9. BÖLÜM / FİİLLER

Fiil (Eylem)	241
Fiil - Ek Fiil - Fiilde Yapı	243
ÖSYM Tarzı Sorular	247
Fiilimsi (Eylemsi)	251
ÖSYM Tarzı Sorular	257
Fiilde Çatı	261
ÖSYM Tarzı Sorular	265

10. BÖLÜM / CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümlelerin Ögeleri	267
ÖSYM Tarzı Sorular	281

11. BÖLÜM / CÜMLE TÜRLERİ

Cümlelerin Türleri	287
ÖSYM Tarzı Sorular	295

12. BÖLÜM / ANLATIM BOZUKLUKLARI

Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları	299
Dil Bilgisine Dayalı Anlatım Bozuklukları	303
Anlatım Bozuklukları (Karma)	307
ÖSYM Tarzı Sorular	311

ÖSYM Tadında Deneme - 3	315
-------------------------------	-----

ÖSYM Tadında Deneme - 4	325
-------------------------------	-----

ÖSYM TADINDA DENEME CEVAP ANAHTARI

Cevap Anahtarı	335
----------------------	-----

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde verilen açıklama ile altı çizili sözcüğün anlamı uyuşmamaktadır?

- A) Surda bir gedik açtık, mukaddes mi mukaddes! (delmek)
- B) Baharın keyfini sürmek için bana eşraftan biri köydeki köşkünü açtı, oraya yerleştim. (örtülü bir şeyden örtüyü kaldırmak)
- C) Ortalık açıldıktan sonra anladık ki düşman Conk Bayırı'nı cehenneme çevirmişti. (sabah olmaya başlamak)
- D) Kişinin kıymeti, kaleminin ucunda gizlidir; onu yazı açığa vurur. (belli olmak, göstermek)
- E) Senin söylediğin renk odayı açtı. (yakışmak)

2. Çiçeksin, bayılır kuşlar kokundan.
Her dalın bir yay ki zümrüt okundan.
Müjdelers fısıldar Ergenekon'dan.
Bu sese gönülden hayran gibisin.

Aşağıdakilerden hangisi "gönülden" sözcüğünün bu dörtlükte kazandığı anlam kapsamına girmez?

- A) kalpten
- B) arzu ile
- C) isteyerek
- D) içten gelerek
- E) düşünerek

3. Ergene ailesi, eşlerine dostlarına mektup yazarak köy kitaplığını bir yıl içinde adamakıllı zenginleştirmişlerdi.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümledeki altı çizili sözün anlamca yerini tutacak niteliktedir?

- A) iyice
- B) mükemmel
- C) bol miktarda
- D) beklenenin altında
- E) çok az

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlam kazanmış bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Adam ellisine merdiven dayamış, yine gözü dışarıda.
- B) Şu iş sonuçlanıncaya kadar Ankara-İstanbul arasında mekik dokudum.
- C) Ustaların yanında durup tavanı güzelce boyattık.
- D) O günlerde benim durumum çok bozuktu, meteliğe kurşun sıkıyordum.
- E) Hangi yüzle gelip benden para istiyor, bunu anlamıyorum.

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde "karışmak" sözcüğü "müdahale etmek" anlamında kullanılmıştır?

- A) Karşıda muhabbetle kucaklaştın ağaçlar
Uçtukça, dağıldıkça, karışıkça o saçlar
- B) Yahya Efendi, Kanunî'nin özel hayatına karışacak kadar cesur ve kendini saydırmış bir adamdı.
- C) Yatağımın yanında esmer bir duvar vardı
Üstünde yazılarla hatlar karışmışlardı
- D) Karışıp gökle deniz, morla kara
Ne deniz kaldı ne engin ne kara
- E) O da ağabeyleri gibi, evlenip çoluk çocuğa karışmak istiyordu.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "anlamak" sözcüğü "akıl erdirmek, kavramak" anlamı dışında kullanılmıştır?

- A) Balığın mekânı su ile taştır, onun ötesini anlamak güçtür.
- B) Eylüllerin bu hüznü geçer ta iliklere; anlar ki yolcu, yol görünür serviliklere.
- C) Kokmuş ete tuz kâr etmez, anlamayana söz kâr etmez.
- D) İşi akıl ile anla, bilgi ile bil; günün kutlu olsun.
- E) Elimizden karikatür çizmek gelmez ama maldan anlarız.

7. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcük “öyle kabul etmek, o şekilde düşünmek” anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) İnsan duyar yerin dile gelmiş sükûtunu
Bir başka musikiye geçiş farz eder bunu.
- B) Dalmış gülüp konuşmaya yüzlerce farfara
Yorgun kulaklarımda sürerken bu yaygara.
- C) Şen bakışlı kızlar, testiler elde
Farkı yok hepsinin ürkek kuşlardan.
- D) Gökyüzünün başka rengi de varmış
Geç fark ettim taşın sert olduğunu.
- E) Hiç durmadan hayat öğütür devreder bu çark
Ölmek sırayladır, sıralanmakta varsa fark.

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde “örtmek” sözcüğü diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?

- A) Ayrılırim dizinden kopan bir yaprak gibi
Sonbahar bulutları örterken evimizi.
- B) Toz toprak örtmüş atadan yadigârı
Üzerinden geçmiş bir hüzün rüzgârı.
- C) İçinde oturur paşalar, beyler
Örtün pencereleri görmesin eller.
- D) Eşle bir, dağları örten karı
Ot değil onlar, dedenin saçları.
- E) Şu güzel dağları duman örtmüş
Kış yukardan aşağı yolunu tutmuş.

9. I. İndim yârin bahçesine, gülden geçilmez.
II. Baharda yükselen sular yazın inerdi.
III. Göç yüzünden köyün nüfusu binden yüze indi.
IV. Hafta sonu döviz yükselirken altın indi.

Aşağıdakilerden hangisi “inmek” sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Değer kaybetmek
- B) Alçalmak
- C) Gitmek
- D) Ulaşmak
- E) Azalmak

10. Eş sesli sözcükler, yazılışları ve söylenişleri aynı olup farklı anlamlara gelen sözcüklerdir. Eş sesli sözcükler, tamamen farklı anlamdaki köklerden türer. Bu sebeple yan ve mecaz anlamlarla karıştırılmamalıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisi yoktur?

- A) Daha birçok yıl burada olmanı isteriz.
- B) Kapının koluna çok asılma, kapının kolu kırılır.
- C) Sen var da bir daha davet et onları.
- D) Bu kara parçası için ne savaşlar yapılmış.
- E) Bu yaş çamaşırları ne diye topladın?

11. “Yazı” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde diğerlerinden farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) Çalışmalarını daha okunaklı bir yazıyla anlatabilirdin.
- B) Onun yazıları, edebiyat çevreleri tarafından ilgiyle karşılandı.
- C) Gazetede ki yazıya tepki olarak istifa ettiğini duydum.
- D) Öğretmenin hakkımdaki övgü dolu yazısı, beni memnun etti.
- E) Yazılarından dolayı her kesim tarafından şiddetle eleştirildi.

1. Aşağıdakilerden hangisinde karşıt anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir?

- A) Artık geçti hüznün taşımanın modası
Getir bize yeşillik getir, sevinç getir.
- B) Yalvardı yakardı, derken öldü çoğu
Pek azı dayandı, bir gün ışığa çıktı.
- C) Gerçek hayali aştı, ufuklar uzak değil
En olmaz isteklere uzanmak yasak değil.
- D) Artık oluşturan sensin havamı, iklimimi
Buzların soğuğu yok, alevler sıcak değil.
- E) Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim.

2. Oh beyim ömrümde ilk defa

Tüy gibi olayım sevincimden.

Ölüm düşüncesi benden ırak

Hep güzel şeyler geçsin içimden.

Bu dördlükte geçen “düşünce” sözcüğünün yakın anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) karar
- B) ortaya çıkan görüş
- C) tasa, sıkıntı
- D) tahmin
- E) hatırlamak

3. I. Hizmetçimiz, beni sabahları okula götürür;
akşamları okuldan alırdı.
- II. İşleri iyi yürütemeyince onu su işlerindeki görevinden aldılar.
- III. Kitapçıdan düşük bir fiyatla aldığım eski bir kitabın işime bu kadar yarayacağını hiç düşünmemiştim.
- IV. Yıllardır bir ev almak için biriktirdiklerini çocuğunun ameliyatı için harcamıştı.
- V. Bazı üyeleri iş insanı olan bir komisyonda görev almak beni yıpratırdı.

“Almak” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
- D) III ve IV E) IV ve V

4. Tema daha ----, konu ise daha özel ve somuttur. Tema sınırlandırılıp somutlaştırılarak ---- hâline getirilir. Konu, görmekle ve izlemekle algılanabilirken ---- daha çok, kavranır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) özel - konu - tema
- B) kapsamlı - son - tema
- C) genel - konu - tema
- D) geniş - cümle - üslup
- E) özel - tema – konu

5. • Canlı, sağ olma durumu
- Hayat biçimi
- Geçim şartlarının bütünü
- Yazgı

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “hayat” sözcüğü yukarıdaki anlamlarının dışında kullanılmıştır?

- A) Uzun zamandır bu bahçede hayat yok.
- B) Bizim yakamızı hayat bırakmıyor ki mutlu olalım.
- C) Son üç yıldır hayatımı bu gazeteye yazdıklarımla kazanıyorum.
- D) Bence bir an önce bu hayatı bırakıp kendine bir çekidüzen vermelisin.
- E) Onun hayatını kaybetmesine sebep olan kaza hâlâ araştırılıyor.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde “yol” sözcüğü “usul, yordam, âdet” anlamında kullanılmıştır?

- A) Dönmeyen yolculara ağlayan yaslı yollar...
- B) Yollarına gül döktüm gelir de geçer diye.
- C) Yaş otuz beş yolun yarısı eder.
- D) Yollar bir şerit gibi ufka bağladı bizi.
- E) Hatırdan gönülden geçmek yol mudur?

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “izlemek” sözcüğü “takip etmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bu yolu izlerseniz, sorduğunuz adrese kolaylıkla gidersiniz.
- B) Halkevinde açılan sergileri izler, okullardaki piyes çalışmalarına katıldım.
- C) Bu filmi izleyenler, salondan pek memnun ayrılmamışlar.
- D) Çocuk, daha yeni uçurduğu uçurtmasını dikkatle izliyordu.
- E) Son gelişmeleri izledikten sonra, bir karar verebileceğini söyledi.

9. “Durmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen anlamına uygun kullanılmamıştır?

- A) Hareketsiz kalmak: Tek başına bu evde nasıl duruyor?
- B) Varlığını sürdürmek: Binlerce yıl önceki yazıtlar hâlâ duruyor.
- C) Dinmek, kesilmek: Dün akşamdan beri yağın yağmur durdu.
- D) Beklemek: Kapının önünde saatlerce durmak zoruma gitti.
- E) Var olmak: Bunca işim dururken sizinle kır gezisine çıkamam.

8. Yolcu, keder çekme ki bu diyara düşenin Yolunda otlar biter, mezarında çiçekler.
Bu dizelerdeki “düşmek” sözcüğünün yakın anlamlısı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yaşlandıkça artıyor endişesi
Yâr senin derdinden odlara düştüm.
- B) Uzadıkça sersem eder adamı
Çaresi bulunmaz dertlere düştüm.
- C) Ben göremez oldum gül yüzlü yâri
Düşmüşüm bu garip yerlere böyle.
- D) Hiç bilmedin kadrimi
Bir zalime düş de gör.
- E) Yıkılıp düşene gülme sakın sen
Yiğit düşüp kalkmayınca belli olmaz.

10. I. Kar ne kadar çok yağsa da yaza kalmaz.
II. Nerede kaldın? Sabahtan beri seni bekliyorum.
III. Babasının bütün mirası ona kaldı.
IV. Yıllarca bu kasabada kaldı.

Aşağıdakilerden hangisi “kalmak” sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Gecikmek
- B) Yetinmek
- C) Ulaşmak
- D) Geçmek
- E) Yaşamak, oturmak

1. O, şiirlerini başka şairlerin renkleriyle değil; kendi renkleriyle oluşturmaya çalışan usta bir sanatçıdır.

Bu cümledeki altı çizili sözle sanatçının hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Yalınlığı
B) Nesnelliği
C) Özgünlüğü
D) Sıradanlığı
E) Etkileyiciliği

2. I. Avlanma yasağı konulunca dağlar keklik doldu.
II. Bütün oteller dolu olduğundan geceyi arabada geçirdik.
III. Avcı, dolu tüfeği bir kanadı kırık martıya doğru çevirdi.
IV. Bayram tatili dokuz güne çıkarılınca bütün trenler doldu.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde "dolmak" sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. I. Her İstanbullu, az çok şairdir.
II. Birkaç saatlik uyku, vücudumu bir parça dinlendirmişti.
III. Açgözlüye bütün bir dünya malı az gelir.
IV. Kışın, konaklarda oturan aileler gittikçe azalmaktadır.

Numaralanmış cümlelerde altı çizili sözcüklerin hangileri yakın anlamlıdır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı varlığın karşıt durumları birlikte verilmiştir?**

- A) Kocaman ormanı bitirip yok ettiler, ormanın külünü savurdular.
B) Bilirsin bu adam işleri çabuk bitiremez, onun elinden iş gelmez.
C) En ağır koşullar bile onu yıpratmaz, değirmen taşının altından diri çıkar.
D) Düzenli konuşma yeteneğinden yoksundur, iki sözü bir araya getiremez.
E) O senin sıkılgan dediğin çocuk, iki günde kabak çiçeği gibi açıldı.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde bir deyim yer verilmemiştir?**

- A) İlk ve son dileğim senden kış mevsimi
Kırk yılda bir fakirin gönlünü etsen.
B) Nihayet damlarda leylekler görüldü
Vefasız sandığımız turnalar döndü.
C) And içtim bu yıl da beni aldatırsa bahar
Yuh olsun bana bir daha yüzüne bakarsam.
D) Benim başını taştan taş vuran
Sandığım gibi değilmiş insanlar.
E) Alıştım her yıl baharı dört gözle beklerim
Ben bütün dallarda açan çiçeklerim.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikileme cümleye "doğru düzgün olmayan bir şekilde" anlamı katmıştır?**

- A) Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin.
B) Bak, pırıl pırıl bir gün bekliyor seni.
C) Ağaçlara tutuna tutuna yürür rüzgâr.
D) Şarıl şarıl akar sular derinlere doğru.
E) Ben günleri iplik iplik dokudum.

7. Aşağıdakilerin hangisinde “göz” sözcüğü bir deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Göz gezdirdim dört köşeyi aradım
Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar
- B) Son günün cengi olurken, ne şafakmış o şafak
Üsküdar, gözleri dolmuş, tepelerden bakarak.
- C) Her akşam alnımız ufka yükselir.
Yurdumuz gözümüzün önüne gelir.
- D) Gözünü aç oğul düşman alçaktır.
Devletli kapıya balta asmasın.
- E) Gözlerin çok şey söylüyor, hâlden anlayanlara.
Gözlerin sözcülük ediyor, istemeden susanlara.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan deyim, açıklamasıyla birlikte verilmemiştir?

- A) Böyle yaparsak bize yararlı olacak güzellikleri yok etmiş, bindiğimiz dalı kesmiş oluruz.
- B) Bugünlerde eli çok darda, geçimini sağlayacak parası yok gibi.
- C) Yazılarını okudum; dağarcığı yüklü, çok bilgili bir sanatçı olduğu anlaşılıyordu.
- D) İpliği pazara çıkınca otuz yıl emek verdiği işini kaybetmiş, çaresiz kalmıştı.
- E) Tören günü Ankara caddeleri adam almıyordu, çok kalabalıktı.

9. Ölüm, ardıma düşüp de yorulma.

Var git ölüm, bir zaman da yine gel.

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerde geçen “ardına düşmek” söz öbeğinin anlamca en yakınıdır?

- A) peşini bırakmamak
- B) hasretle anmak
- C) hatırına gelmek
- D) kedere boğulmak
- E) ıstırap çekmek

10. Kendi işlerini görmekten, kendini ve ailesini geçindirmekten aciz kişilerin buna ilave olarak başkalarının da işini, geçimini üstlenmeleri son derece yanlış ve tutarsız bir tavidir. İnsan, önce kendini ve ailesini rahatça geçindirecek imkânlar kavuşmalı ki daha sonra da başkalarının yükünü omuzlamaya çalışsın.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamayı en iyi özetleyen sözdür?

- A) Fukaranın düşkünü, beyaz giyer kış günü.
- B) Fare, deliğine sığmamış; bir de kuyruğuna kabak bağlamış.
- C) Herkes aklını satışa çıkarmış, yine kendi aklını almış.
- D) Herkesin hamuru, ekmeğine göredir.
- E) Garip kişiye bir selâm, bin altına değer.

11. Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı.

Bir dakika araba yerinde durakladı.

Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar?

Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar.

Bu dörtlükte geçen “neden sonra” sözünün dizelere kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzunca bir zaman sonra
- B) İş işten geçtikten sonra
- C) Olacak şey değil
- D) Bilinmeyen bir nedenden dolayı
- E) Hangi şartta olursa olsun

1. İstanbul'un her yanı ayrı güzel. Binbir hikâye barındıran

I
(bulunduran) bu şehrin her semtinde kendine özgü bir hikâye bulunuyor. "CheckFeel" isimli uygulamayla İstanbul'daki mekânların duygu haritası çıkarılıyor. Uygulamanın mucitleri, uygulamanın nasıl çalıştığını şu sözlerle anlattı: "Kişi telefonunu açıyor, konum bilgisini otomatik buluyor. 'Ben şu an ne hissediyorum?' diye duygu seçeneklerine bakıyor, hangi şiddette (derecede)

II
hissettiğini seçiyor. Daha sonra o duygu iğnesi bulunduğu lokasyona yapışıyor. Orada onlarca, binlerce duygu iğnesi birikiyor. En baskın hangi duygu ön plana çıkıyorsa o mekânın birincil (ilk) duygusu o oluyor.

III
Karacaahmet'te hüzün, havalimanında vuslat (kavuşma),

IV
yenilen bir takımın stadyumunda hayal kırıklığı, çok yenen bir takımın stadyumunda gurur, Eyüpsultan'da huzur veya huşu (sakinlik) gibi duygular ön plana çıkıyor.

V
Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı ayrıç () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Ocak 1888 yılında "Coğrafi bilgiyi arttırmak amaçlı bir cemiyet olması" maksadıyla kurulan National Geographic, bugünkü varlığını evrensel ölçekte (dünyanın her

I
yerinde) sürdürüyor. Türkiye'yle başlayan tanışıklığı ve yolcuğu ise Nisan 2001'e tesadüf ediyor (rast geliyor).

II
2008'de Türkiye'deki varlığının 7. yılı münasebetiyle
III
(birlikteliğiyle) bir etkinlik icra ediyor (düzenliyor).

IV
"7 Yıl 70 Fotoğraf" adı verilen bu organizasyon 1888'den 2008'e dek Türkiye'de çekilen fotoğrafları içeriyor. Hemen hepimizin eski zamanlarda buraların nasıl olduğuna dair merakı da malumdur (herkesçe bilinen bir durumdur).

V
Boğazdaki bir sandaldan aile fotoğrafına, Galata Köprüsü'nden baletlere kadar pek çok hikâyenin fotoğrafı bunlar!

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı ayrıç () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türk ailesinde yaşlılık; aynı zamanda saygı, otorite ve itibarla eş anlamdadır. Geleneğin ve kültürümüzün aktarıcısı konumunda olmaları, "ata" kavramıyla tanımlanmaları bu anlamların ürünüdür. Aile içi sorunların çözümünde dedeler ve nineler, tecrübeleri nedeniyle başvuru kaynağı olarak görülmektedir. Yaşlılar açısından içinde bulunulan yaşam dönemi, üretime ve tüketime katkıda bulunmaya uygun bir dönemdir. Yılların tecrübesi, alışkanlıklar ve yerleşik yaşam tarzı özellikleri bu dönemde daha çok kullanılmaktadır. Nine ve dedelerimiz, bilgi birikimini ve toplumun hafızasının tarihini aktarmaları nedeniyle toplum ve aile hayatının vazgeçilmezleri arasındadır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nine ve dedelerin gençlere tarihi anlamda kaynaklık etmesi
B) Aile büyüklerinin tarih anlamında yetkin kişiler olması
C) Aile büyüklerinin mensubu bulundukları toplumun kökenini yakından tanınması
D) Nine ve dedelerin toplum içerisindeki eski yaşantılara tanık olması
E) Nine ve dedelerin, ait oldukları toplumun geçmişiyle ilgili bilgilerden hareketle konuşmaları

4. Dünyayı sevebilmeyi çok denedim. Birkaç kez başarılı girişimim olduysa da sonu hüsrarla bitti. Düşüncelerim özgür olsa da hayata baktığım pencerelerimde parmaklıklar var. Ellerimde ağır prangalar var oldum olası. Şüphe beni bir anda ağına çekiyor. Korku, iliklerime işliyor. Kinlenmek, karşı konulamaz bir güzellikte parılıyor. Endişe içten gelip sarıldı boylu boyunca tüm bedenime. Şüphe, korku, endişe ve kasvetten oluşan bir düzen kurdum kendime. Her şey çok planlı işliyor bu düzende. Benliğimi ele geçirip eylemlerimi kamçılıyorlar. Hepsi bir anda tüm varoluşumu alt etmek için üzerime geliyor. Saçlarım dökülüyor streten. Post-modern çağın içerisinde insan kalabilme uğraşının altında eziliyorum. Sevgim acıyor...

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatını kontrol altına aldığı
- B) Gerçekleştireceği yargıları teşvik ettiği
- C) Duygu dünyasını ele geçirdiği
- D) Hayat düzenini olumsuz yönde etkilediği
- E) Gelecekle ilgili atacağı adımları hızlandırdığı

6. Dedemin bize bıraktığı köy evine tatil için gitme planı yapıyorduk. Ancak babamın yurt dışından sipariş ettiği ürünleri kargonun zamanında getirmemesi nedeniyle bu tatili önümüzdeki haftaya bırakmıştık. Yurt dışından ürünleri gönderecek olan firmayı aradığımızda henüz siparişlerin kargoya verilmediğini öğrenince bu ürünleri köye bırakıp bırakamayacaklarını sorduk. Onlar da bırakabileceklerini söylediler. Bizde vakit kaybetmeden tatil hazırlıklarına başladık. Çıkarken evin anahtarlarını da alt komşumuza bırakmaya karar verdik.

Bu parçada "bırakmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Emanet etmek
- B) Ertelemek
- C) Miras kalmak
- D) Teslim etmek
- E) Unutmak

5. Hayatta olan her şey öykülere siner. Sadece yazarın süzgecinden geçerek biçim değiştirir, bazen ışık kırılmaları yaşar ama dikkatli bakarsak oradadır işte. Bu anlamda öykülerimde anlatmak istediğim duygunun çevresinde gezerken ihtiyacım olan kişiler, tüm özellikleriyle sızıyor öykülerime.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öykülerin gerçek hayattan kesitleri sunduğu
- B) Gerçeğe dair durumların öykü içinde farklı yerlere dağıldığı
- C) Öykülerde hayal-gerçek çatışması yaşandığı
- D) Öykülerde hayal olgusunun gerçeklerin önüne geçebildiği
- E) Öykülerde salt gerçekliğin olmadığı

1. Bizim sokaktaki evlerin neredeyse hepsi bir, hemen hemen hepsi üç oda bir salon.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir” sözcüğü bu cümledeki altı çizili sözcükle aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) Ben, yaşadığım sorunları bir sana anlattım; sen de önüne gelen herkese anlatmışsın.
B) Kardeşlerimle kesemiz bir, bizde ayrı gayrı olmaz, herkes kazandığı parayı ay sonu bana getirir.
C) Bir gün daha buralarda boşuna zaman kaybetmek istemiyorum, akşama yola çıkmak istiyorum.
D) Benim gözümden düştün bir kere, bundan sonra hiçbir konuda sana güvenmem.
E) Bu parçaların ikisi bir, bunlardan hangisini kullanmam gerektiğini bulamadım.

3. I. Ortalık ağarırken bir arkadaşımınla yorgun adımlarla konaktan çıktık.
II. Çok sonra, çocukluktan çıkıp kocaman adam olduktan sonra öğrenecek.
III. Yeni evimizden çıkıp eski evimize yerleştik.
IV. Bu mülakatımızdan esaslı bir netice çıkmadı.

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi numaralanmış cümlelerdeki “çıkmaq” sözcüğüyle ilişkilendirilemez?

- A) İçeriden dışarıya varmak, gitmek
B) Talihine veya payına düşmek, isabet etmek, vurmak
C) Elde edilmek, sağlanmak, istihsal edilmek
D) Bulunduğu yeri bırakıp başka yere geçmek, taşınmak, ayrılmak, ilgisini kesmek
E) Bir durumla ilgili niteliklerini yitirmek, bir durumdan başka bir duruma geçmek

Alternatif
YAYINLARI

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yerine ayraç içindeki sözcük getirilirse cümlelerin anlamında bir değişme olmaz?

- A) Sana ben, yalnızca iki sual (test) soracağım ve bunlardan birini seçip yanıtlamanı isteyeceğim.
B) O görgüsüz (lakayt) adamı, bir daha etrafımda görmek istemiyorum.
C) Bu tip davranışlar, Türklere özgü (özel) kabul edilir ve bu davranışları görenler o kişinin bir Türk olduğunu hemen anlar.
D) Burada büyük bir tercüme (çeviri) bürosu kurmayı planlıyorum.
E) Çocukların çekingen (çekimser) davranması gayet doğal, zamanla alışacaklardır.

4. I. Asıl felaket bu pınara sırt çevirmek, bu pınarın gözlerine taş tıkmak değil de ne olurdu?
II. Onun çocukluk fotoğraflarından çantamın gözünden çıktı.
III. Ağacın gözleri bir bir yeşermeye başladı, önümüzdeki yıl bolca meyve verecek.
IV. Bence bana göz değdi yoksa normalde ben bu kadar sakar birisi değilim.
V. Dolabın gözünde unuttuğum evrakları bana acilen getirmen gerekiyor.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde “göz” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve IV
E) IV ve V

5. Aşağıdaki tanımlardan hangisi ayraç içinde verilen kavramla uyuşmamaktadır?

- A) Bir çağa, bir ülkeye ya da bir sanatçıya özgü teknik, renk, söyleyiş ve biçimlendirme özelliği. (Üslup)
- B) Konuşmada, yazıda, yapıtta ele alınan, işlenen düşünce, olay ya da durum. (Konu)
- C) Belli bir insan topluluğunun uzlaşarak kendisine belli bir anlam yüklediği somut nesne ya da im, işaret. (Simge)
- D) Söz ve yazıda anlatımın, karmaşıklıktan uzak, dil ve düşünce yönünden güçlü çıkarmadan anlaşılma özelliği. (Açıklık)
- E) Hiç hazırlanmadan, birdenbire ve içine doğduğu gibi söyleme biçimi. (Tahkiye)

7. (I) Günümüzde sanatsal değer taşımayan birçok kitap filizleniyor. (II) Ne yazık ki tam okuma alışkanlığı kazanacak yaştaki gençler, zerre kadar edebiyat tadı vermeyen bu kitaplardan birkaç tanesini okuyor ve daha gerçek edebiyat ürünü hiçbir metinle karşılaşmadan okumaktan, edebiyattan soğuyuveriyorlar. (III) Çünkü okudukları metinlerde bir zekâ parıltısı, bir dil zevki bulamıyorlar. (IV) Ellerinde gezdirdikleri kitaplar, onlara herhangi bir kazanım sağlamıyor. (V) Türkçenin zengin ve büyümlü metinleriyle tanıştırmıyor; onlara sıçratmıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler gerçek ve mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Bu ekmek çok sert, yeni dolgu yaptırdım, ekmeği ısıramıyorum.
Sen bu sert yataкта yatarsan bel ağrısından sabah yerinden kalkamazsın.
- B) Bu renkli kıyafetlerle gerçekten çok komik görünüyorsun.
İnsanlar renkli kişilikli sanatçılara daha fazla ilgi gösteriyor.
- C) Dışarıdan gelen keskin kömür kokusu kışın geldiğinin kanıtıydı.
Duyduğu keskin fren sesi onu çok korkutmuştu, bir süre kendine gelememi.
- D) Tatlı eriklerden ekşi erikleri daha fazla tercih ederim.
Bir iki porsiyon tatlı yemezsem kendime gelemiyorum.
- E) Bana yalnızca olgun fikirlerle gel.
Ben Kemal'in bu kadar olgun davranacağını düşünmemiştim.

8. (I) Yükselen hava parselinin sıcaklığı çevredeki havadan daha sıcak olduğu müddetçe hava yükselmeye devam eder ve parselin daha sıcak olduğu atmosfer tabakalarında hava dengesizdir. (II) Çevresel sıcaklık ile parsel sıcaklığının birbirine eşit olduğu yükseklik, "denge seviyesi" olarak adlandırılır. (III) Denge seviyesinden itibaren havanın aşağı yönlü hava hareketi başlar. (IV) Denge seviyesi ne kadar yüksekte bulunursa kümülonimbus bulutlarının dikey gelişme imkânı bir o kadar fazladır. (V) Parsel sıcaklığı ile çevresel sıcaklık arasındaki fark çok fazla olan bir bölgede, dikey rüzgâr da fazla olduğundan oluşabilecek konvektif bir fırtınanın dağların eteklerinde hortum ve dolu oluşturma kabiliyeti artar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yan anlamıyla kullanılmış bir sözcük vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Somut anlamlı bir sözcük, zamanla mecazlaşarak soyut anlam kazanabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somut anlamlı bir sözcük soyut anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Annem, bize her zaman başkalarının hakkına saygılı olmamız gerektiğini söylerdi.
B) Yolculuk boyunca elindeki kitabı okudu, bazen de camdan dışarı baktı.
C) Bir an önce afet alanındaki insanlara yardım eli uzatmamız gerekiyor.
D) Bu bölgede kışlar o kadar soğuk geçer ki kurtlar dağdan köye iner.
E) Hava soğudu mu insanlar yaylalardan deniz kenarına iner.

2. Bir şeyin sayılabilen, ölçülebilen veya azalıp çoğalabilen durumunu ifade eden sözcükler "nicel anlamlı"dır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük nicel anlam taşımaktadır?

- A) Son zamanlarda işlerden çok uzak kaldım, kendime çekidüzen vermem gerekiyor.
B) Bu soğuk şakalarla insanların tepkisini çekiyorsun.
C) Neden bu kadar dalgınsın, acaba kafanı kurcalayan büyük bir sorun mu var.
D) Yozgat'ta gündüzleri hava sıcaktır ama akşamları yanınızda uzun kollu bir şeyler bulundurmalısınız.
E) Onun kötü alışkanlıkları ailesini zora sokmaya başladı.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde ayraç içindeki sözcük, altı çizili sözcükle karşıtlık ilişkisi oluşturmaz?**

- A) Uzun bir aradan sonra ilk kez araba kullanma fırsatı buldum. (Kısa)
B) Elinizden geldiğince denizin derin bölgelerinden uzak durmalısınız. (Sığ)
C) Bazen sen de karar verme konusunda geniş davranmayı öğrenmelisin. (Dar)
D) Elbiseni ters giymişsin, annem hep "Üstünü ters giyme, işin rast gitmez." derdi. (Düz)
E) Kurumumuz, elinden geldiğince ürünleri ucuz vermeye çalışıyor. (Pahalı)

4. "Biz bugüne kadar o kadar çok yaralı yüreğe derman olduk ki sayısını söylesek bize inanmazsınız." cümlesinde "yürek" sözcüğü "insan" yerine kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde benzer bir kullanım söz konusudur?

- A) Yetenekli ayaklara bir şans daha verme zamanı geldi.
B) Dağın tepesinde kışın izleri duruyor, senin anlayacağın hâlâ kar duruyor.
C) Tekne, burnundan aldığı darbe yüzünden su almaya başladı.
D) Pencerenin kanadı rüzgârdan sürekli çarpıyor.
E) Ahmet'in yanına ben de gittim ama o benimle pek ilgilenmedi.

5. Bazen tek sözcükle anlatılabilecek bir kavram ya da varlık, birden fazla sözcükle anlatılabilir. Buna "dolaylama" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylamaya yer verilmiştir?

- A) Beyaz gelinliğin içinde bir peri gibi görünüyordu.
B) Elindeki çil çil altınlar onun planlarını gerçekleştirdiğinin kanıtıydı.
C) Tertemiz yüzünün ardında şeytani bir zekâ sakladığını biliyorum.
D) Tutuşan ocak sayesinde ısınmaya başlamıştık.
E) Artık sihirli kutunun aile bağlarımıza zarar vermesine izin vermemeliyiz.

6. Belli bir duyu organıyla algılanan bir varlık, zaman zaman başka bir duyuyla algılanacak şekilde anlatılır. Buna "duyular arası aktarım" denir.

Aşağıdakilerin hangisinde buna örnek bir kullanım vardır?

- A) Hırçın dalgalarla boğuşurken aklıma bir sen geldin.
B) Bu sıcak gülümseme aramızdaki buzların eridiğinin göstergesiydi.
C) Televizyondaki haberleri izleyince içim bir garip oldu.
D) Ters giden işleri düzeltmek için daha fazla çabalamalısın.
E) Onun yoğun çabası sayesinde işleri, söz verdiğimiz zamanda teslim edebildik.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük bir sesi karşılamak yerine başka bir anlam kazanmıştır?

- A) Su gelen yerlerden duvar patlamış ve salon su almış.
- B) Kapıdan gelen çitirtı onun tedirgin olmasına neden oldu.
- C) Köpek havlamaları, gecenin huzurunu bozan tek şeydi.
- D) Yemyeşil ovanın kenarındaki ormandan kuş cıvıltıları yükseliyordu.
- E) Kedinin acı acı miyavlamasına dayanamayıp onu çatıdan indirdi.

8. "Türk edebiyatında ince hastalığı, eserinde ilk kez işleyen yazar Namık Kemal'dir." cümlesinde olumsuz bir çağrışım uyandıran "verem" sözcüğü yerine "ince hastalık" sözü kullanılmıştır. Buna "güzel adlandırma" denir.

Aşağıdakilerin hangisinde bunu örneklendiren bir kullanım söz konusudur?

- A) Bacasız sanayiden gelecek döviz ile ekonomimiz tekrardan canlanacak.
- B) Beyaz yakalıların en büyük sorunu herhalde hareketsiz bir şekilde sandalyede oturmak.
- C) Vatan borcunu ödemek için kilometrelerce uzağa gidiyoruz.
- D) Fiziksel engelleri kaldırarak hastaların daha kolay hareket etmesini sağladık.
- E) Görme engelli vatandaşlarımız için yeni bir uygulama yayınlayacağız.

9. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) Sizin için iyi kötü bir ev bulalım, iş konusunu daha sonra çözeriz. (İdare eder)
- B) Bir daha benimle ileri geri konuşma ki seninle dost olarak kalabilelim. (Gereksiz)
- C) Buranın sakinleri yaz kış denize girebiliyor çünkü burada deniz sıcaklığı hiç düşmüyor. (Sürekli)
- D) Adamcağız ara sıra bize uğrar, karnını doyururdu. (Bazen)
- E) Dayım, aşağı yukarı otuz yıldır bu fabrikada çalışıyor. (Yaklaşık)

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme cümleye diğerlerinden farklı anlam katmıştır?

- A) Bence bu işin failini bulsa bulsa Komiser Nevzat bulur.
- B) Ekonomik dar boğazdan çıksa çıksa kargaşa ve sıkıntı çıkar.
- C) Senin kamyon alsa alsa 40 ton malzeme alır, bu sebeple bize en az iki kamyon lazım.
- D) Bizim aylık mutfak masrafımız, tutsa tutsa 1.500-2.000 lira tutar.
- E) Ev sahibimizin olsa olsa beş evi vardır, belki de bir iki dükkân.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemeyi oluşturan sözcükler tek başına kullanılamaz?

- A) Benimle üç beş saat geçirse benim derdimin ne olduğunu anlardı.
- B) Babamlarla birlikte eş dost ziyaretine gitmeyi hiç sevmem.
- C) Çamurun içinde bata çıka yürürken aklıma sen geldin.
- D) Sana bir görev verdiğimde mırın kırın etmeni istemiyorum.
- E) Uzun zamandır onlardan ses seda çıkmadı, demek ki işler yolunda gidiyor.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan doğmuş sözcük yoktur?

- A) Bombanın sesi üç kilometre uzaktan bile net bir şekilde duyulmuş.
- B) Kuşların ötüşmeleri güneşin doğduğunu bize müjdeliyordu.
- C) Prizden gelen cızırtı yüzünden sigortaları indirmek zorunda kaldık.
- D) Çocuklara, yerlere tükürmemeleri gerektiğini öğretilisiniz.
- E) Arabanın çatlak camını kaskodan değiştirmek için uğraşıyoruz.

1. Evrim; canlılar dünyasının tarihini ve başlangıcını açıkladığını ---- teorinin ana konusudur. Bu teori, bilim tarihinde belki de en çok tartışılan teoridir. Tartışmanın kökleri ve nedenleri çok derindir. Ortalama bir insanın dahi haberdar olduğu bu teorinin reklamı, bilimselliğine dayanmıyor. Kendisine bilim dünyasında oldukça ---- bir yer tutmuş olan evrim teorisi, insanların kulaklarına bilim dışı bir şeyler fısıldamaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) belirten – kapsamlı
- B) iddia eden – sağlam
- C) ifade eden – zor
- D) dile getiren – sabit
- E) söyleyen – sığ

2. • **Erimek:** Utancından çok sıkılmak
• **Garip:** Kimsesiz, zavallı
• **Hâl:** Güç, kuvvet, takat

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “erimek, garip, hâl” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Köy ağalarının karşısında konuşurken adeta eriyen garip Anadolu halkında, kendilerini ayakta tutacak hâl kalmamıştı.
- B) Bu garip insanlar, kazandıklarını hak etmek için durmadan çalıştıkları hâlde ihtiyaçlarını patronlarına söylerken onların karşısında eriyorlardı.
- C) Kopya çekerken yakalanan garip öğrenciler, bulundukları hâlin üzüntüsünden öğretmenlerinin karşısında resmen eridiler.
- D) Bu sene hasat zamanı hâlsiz kalan köylünün imdadına yetişen kooperatif gönüllüleri, garip kaldıkları topraklarda hasadın tamamını bir haftada eritmeyi başardı.
- E) Kız isteme töreninde ortam o kadar garip bir hâl aldı ki damatta güç kalmadı, misafirlerin önünde âdeta eridi.

3. Bakın üstatlar, şiiri şiir yapan, bahsettiğimiz bu belirli kalıplardır. Yani kafiyedir, rediftir, hece ölçüsüdür, aruzdur... Siz, tüm bu unsurları kullanmadan şiir oluşturduğunuzu mu düşünüyorsunuz? Hayır, hayır. Sizin yazdıklarınız şiir değil, düzyazı örnekleridir. Şiir dediğiniz, okuyunca veya dinleyince insanı mest etmeli; kafada bir musiki ezgisi bırakmalı, sözcükler şöyle akıp gitmeli.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Günümüz ailelerinde çocuklarının iyi bir mesleğe sahip olup olamayacağı ile ilgili kaygılar günden güne artmaya başladı.
- B) Kimseyi ilgilendirmeyen önemsiz bir işini, herkese ayrı ayrı danışırsan her kafadan bir ses çıkar; hangisine uyacağını şaşırırsın.
- C) Alanında uzman öğretmen kadromuzla çocuğunuza en iyi eğitimi vermek için teknolojinin bütün imkânlarını kullanıyoruz.
- D) Opera binaları bazı insanlar için kuru gürültüden ibaretken bazıları, opera binalarının önünde dururken bile kendilerinden geçerler.
- E) Eskiden anneler, oğullarının askerden ne zaman dönecekleri ile ilgili net bir bilgiye sahip olamadıklarından yavrularını karşılarında gördüklerinde mutluluktan ne yapacaklarını bilemezlerdi.

4. Edebiyat; hava gibi, su gibi, güneş gibi, toprak gibi vazgeçilmezdi. Onunla yatılıp onunla kalkılıyordu ve yaratıcı gücünün sonsuzluğuna, edebiyatın insanı insan yapma büyüüne inanılıyordu. Toplumun yozlaşmaya, bilgi ve kültüre duyulan saygının, kredi kartlarına, görselliğe yönelmeye başladığı, her şeyin parayla ölçüldüğü yıllarda edebiyat, “Bir işlevi yok.” düşüncesiyle gazetelerden kovuldu. Edebiyat kovulunca da gazeteler çirkinleşti.
- Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?**
- A) Edebiyat, toplumun sorunlarına kayıtsız kalmaz; onları göz ardı edemez.
- B) Edebi eserler, insanların bulundukları toplumların değerlerine, özelliklerine, örf ve âdetlerine, yaşayış biçimlerine göre şekillenir.
- C) İnsanların alışlagelmiş olan hayat standartlarının değişmesiyle birlikte toplum kendi benliğini günden güne kaybetmeye başladı.
- D) Çalışanlar, işleri ve özel hayatları arasındaki dengeyi sağlayabilmek için gelirlerinden fedakârlık yapma konusunda gün geçtikçe daha istekli hâle gelmektedir.
- E) Alman dilinin gelenekçi söyleyiş kurallarının dışına çıkan Nietzsche, yazılarını bir şiir uyumu içinde yazar; aklından geçeni yazıya dökerken dil bilgisi kurallarını bir yana iter.

5. Telefonun icat edildiği ilk dönemlerde insanlar birbirlerini doğrudan (aracısız olarak) arayamıyorlardı. Aramaların, I abonelerin kablolarına bağlı merkezi bir santralden manuel olarak iletilmesi (yönlendirilmesi) gerekiyordu. II Tabii bunun için de bir aracıya, yani telefon operatörüne ihtiyaç vardı. Operatörlerin hizmetleri, devrim niteliğindeki (şok etkisi yaratan) bu yeni teknolojinin III geniş kitlelere yayılmasına yardımcı oldu. Louis Frost muhtemelen (belki) dünyanın ilk telefon operatörüydü. IV Her alanda olduğu gibi bu mesleğin de erkeklerle özgü V (erkeklerle has) olduğu düşünülmekteydi. Ancak bu durum, kısa bir süre sonra değişti. Daha sonra telefon santrallerinin neredeyse tamamında kadınlar çalışmaya başladı.
- Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı ayraç () içinde verilen açıklamayla uyusmamaktadır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Ayrı kaldığımız bir sevdiğimizi özlediğimizi ifade ederken (I) burnunun direği kırılmak deyimini kullanırız. Yapılması çok kolay işler için (II) çantada keklik deyimini kullanırız. Büyük bir sabırsızlıkla, heyecanla beklediğimiz bir şey için (III) dört gözle beklemek, hemen gelmesini istediğimiz bir gün için (IV) iple çekmek deyimini kullanırız. Sağlığın her şeyden daha önemli olduğunu ifade etmek için (V) her işin başı sağlık atasözünü kullanırız. Görüldüğü gibi hayatın her anı için kullanılan atasözü ve deyimlerimiz vardır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Farelerin koku alma duyusunun ---- bir insandan milyon kat daha fazlasıdır. Bir fare, kilometrelerce uzaklıktan bile sevdiği bir yiyeceğin kokusunu alabilir. Gıda bulmak amacıyla sevdiği kokuları takip eden fareler, yaşam alanlarımızda kablolar, mobilyalara ve otomobillerin elektrik aksamalarına zarar verebilir. Farelerin zararları bununla sınırlı kalmaz. Bazı ---- hastalıkları da taşıdıklarından dolayı, insan sağlığı için önemli bir tehdit unsuru olabilirler.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) gücü – aşılı B) seviyesi – kronik
C) oluşumu – ölümcül D) kapasitesi – ciddi
E) gelişimi – önemli

3. Bu hafta sonu yeni projenin ihalesini bağlamak üzere Ankara'ya gittik. Bizi hava alanında karşılamaya gelen görevliler bile tutumlarıyla bizi kendilerine bağlamayı başardılar. O kadar samimi ve saygılıydılar ki anlatamam. Bizi otele kadar götürüp bizimle biraz sohbet ettikten sonra yanımızdan ayrıldılar. Müdürümüz, tüm odağını bu işi bağlamaya programlamıştı. Bizler de ona rahat olmasını rakip firmaların tüm yollarını bağladığımızı anlattık.

Bu parçada "bağlamak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Bir iş veya kimse için ayırmak
B) Sona erdirmek
C) Önünü kesmek
D) Gönünü kazanmak
E) Anlaşma yapmak

4. İki türlü anne vardır: birincisi gelenekçi anneler, ikincisi modern annelerdir. Gelenekçi anneler de ikiye ayrılır: gelenekçi iyi anneler ve gelenekçi kötü anneler. Gelenekçi iyi anne, çocuğun çocukluğun ne demek olduğunu bir tür içgüdü ile bilir; çocuğunu uzaktan gözetler, rahatsız etmez, çok terlediğini fark edince usulca gelip sırtına tülbent veya havlu koyar. Gelenekçi iyi annelerin gözleri, çocuklarının üstünde olur ama bunu onlara belli etmezler.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Amerikalı girişimci ve yazar Jim Rohn'a göre, bireyler, etrafında bulunan ve zamanlarını harcadıkları beş insanın ortalaması hâlinde dirler.
B) Her ne yapacağım yapayım büyük özenle başlar ve aynı özenle de bitiririm çünkü bunu yapmadığımda çok büyük bir suçluluk duygusu hissederim.
C) Yazdıklarınızla samimiyetinize gölge düşürdüğünüzü hissettiğiniz anda yazma işine bir süre ara verin.
D) Görme engelli insanların algıları diğer insanlara göre daha kuvvetlidir.
E) Kumsalda yumurtalarından çıkan Caretta Carettalar, herhangi bir destek almadan içlerinden gelen bir güçle denize gitmeleri gerektiğini bilir ve denize doğru ilerler.

5. • **Diş:** Çark, testere, tarak vb. çentikli şeylerdeki çıkıntılarının her biri
• **Düşmek:** Yere devrilmek, yere serilmek
• **Eş:** Birbirinin aynı olan veya birbirine çok benzeyen iki şeyden her biri

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “diş, düşmek, eş” sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Son gelen makinelerin hasat dişlerinin eşlerinin cıvataları gevşediğinden makinenin dişli kanadı bir anda yere düştü.
B) Bu sene dişlerinin düşmesinden şikâyet eden dedemin eşinin ağzında bir tane ana dişi yok.
C) Makinenin dişlerinin bozulması, patronlarının eşlerinin de moralini düşürdü.
D) Tarağının dişlerini kıran çocuğuna sinirlenen anne, telefonda eşine durumu anlatırken çocuğunun merdivenlerden düştüğünü fark etmedi.
E) Bisikletinin zincirlerinin dişleri bozulan Ahmet, tiyatrodaki oyun eşinin önünde fena hâlde yere düştü.

7. Yaptığınız işi erinmeden, tüm kalbinizi ve zihninizi o işe vererek yaparsanız güzel başarılar elde edebilirsiniz.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gri bir akşamüstü, aylardır evden çıkmamanın verdiği huzursuzluğu atmak için kendimi sade bir kahve ile ödüllendirdim.
B) Sokak bomboştı, merakla tekrar pencereden baktığımda sinsi bakışlı adamın da ortalıkta dolaştığını gördüm.
C) Aralık ayının ortaları, bu şehirde insanın ruhunu donduran kuru soğukla geçer.
D) Üşendiğinden bir bardak suyu bile dolaptan almayıp benim gelmemi beklemişti.
E) Çevresinde neyin olup bittiğinden o denli soyutlamıştı ki kendisini; dışarının, kafasındaki düşüncelerin bir hayalî ya da hakiki görünüşleri olduğunu ayırt etmekte zorlanırdı.

Alternatif
YAYINLARI

6. Bir kişinin çok sakın ve sessiz olduğunu belirtmek istiyorsanız ağzı var dili yok deyimini kullanabilirsiniz.

I

Bunun tam tersi olarak birinin çok sinirli ve asabi olduğunu belirtecekseniz anasının gözü diyebilirsiniz.

II

Yani uzun uzadıya açıklamalar yapmanıza lüzum yoktur. Kişinin çok çalışkan olduğunu ifade edecekseniz ekmeğini taştan çıkardığını, sürekli başkalarının

III

üzerinden geçimini sağladığını söylemek için de ekmek elden su gölden deyimini kullanabilirsiniz.

IV

Bunlara ek olarak birinin işinden kovulduğunu söylemek için de ekmeğinden etti sözünü kullanabilirsiniz.

V

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V